

PROMIJENJENA VAKCINA PROTIV PNEUMOKOKNIH OBOLJENJA

ŠTA TREBA DA ZNATE

1 Zašto se treba vakcinisati?

Zaražavanje bakterijom *Streptococcus pneumoniae* može uzrokovati teška oboljenja pa i smrt. Zarazna oboljenja izazvana pneumokoknom bakterijom svake godine prouzrokuju smrt oko 200 djece mlađe od 5 godina. Pneumokoka je u SAD glavni uzročnik bakterijskog meningitisa. (Meningitis je upala moždane opne).

Pneumokokne upale svake godine prouzrokuju teška oboljenja kod djece mlađe od 5 godina. Prije nego što je vakcina proizvedena, pneumokokne upale svake godine su prouzrokovale:

- više od 700 slučajeva meningitisa
- 13.000 trovanja krvi, i
- oko 5 miliona slučajeva upale ušiju.

Pneumokoka može prouzrokovati i druge zdravstvene probleme uključujući:

- upalu pluća,
- gubljenje sluha,
- oštećenja mozga.

Djeca mlađa od 2 godine u najvećoj su opasnosti da teško obole.

Bakterija pneumokoke direktnim kontaktom se prenosi sa osobe na osobu.

Može se dogoditi da liječenje upale uzrokovane pneumokokom bude vrlo teško, jer bakterija je postala otporna na neke lijekove koji su korišteni i koji se koriste u liječenju ove vrste oboljenja. Zato je još važnija **zaštita** od zaražavanja bakterijom pneumokoke.

Promijenjena vakcina protiv pneumokoknih oboljenja može spriječiti teško obolijevanje od bolesti kao što su meningitis i trovanje krvi. Ona takođe može spriječiti upale ušiju. Međutim, upale ušiju nastaju od više uzročnika, a vakcina protiv pneumokoka je efikasna samo protiv nekih od njih.

2 Promijenjena vakcina protiv pneumokoknih oboljenja

Promijenjena vakcina protiv pneumokoknih oboljenja odobrena je za novorođenčad i malu djecu. Djeca vakcinisana kao novorođenčad biće zaštićena i kada budu u najvećoj opasnosti od teškog oboljenja.

Starija djeca i odrasli mogu dobiti jednu drugu vrstu vakcine koja se zove pneumokokna polisaharinska vakcina. Oni koji dobivaju ovu vakcinu mogu dobiti i posebno obavještenje o njoj.

3 Ko i kada treba da se vakciniše?

• Djeca ispod 2 godine starosti

Po rutinskom rasporedu daju se 4 doze promijenjene vakcine protiv pneumokoknih upala, po jedna u svakoj od ovdje navedenih starosnih dobi:

- ✓ 2 mjeseca
- ✓ 4 mjeseca
- ✓ 6 mjeseci
- ✓ 12 - 15 mjeseci

Djeca koja nisu vakcinisana u ovoj starosnoj dobi, vakcinu mogu dobiti i poslije. Broj potrebnih doza zavisi od starosti djeteta. Pitajte svog doktora za detaljnija objašnjenja.

• Djeca između 2 i 5 godina starosti

Promijenjena vakcina protiv pneumokoknih oboljenja preporučuje se i djeci između 2 i 5 godina starosti koja prethodno nisu bila vakcinisana, a koja su izložena opasnosti da obole od pneumokoknih oboljenja. Ovo se odnosi na djecu koja:

- boluju od (sickle cell) anemije,
- imaju oštećenu slezenu ili uopšte nemaju slezenu,
- su zaražena virusom SIDE ili boluju od SIDE (HIV/AIDS),
- boluju od drugih bolesti koje napadaju odbrambeni sistem organizma kao što su šećerna bolest, rak ili oboljenja jetre, i djeca koja:
- koriste lijekove koji utiču na slabljenje odbranbenog sistem organizma kao što su kemoterapija ili steroidi,
- djeca koja imaju hronična oboljenja srca ili pluća.

Potrebno je razmisliti o vakcinisanju i sve djece mlađe od 5 godina, naročito one koja su u najvećoj opasnosti da teško obole od pneumokokalnih oboljenja. Ovo se odnosi na djecu koja:

- mlađa od 3 godine,
- potomci domorodaca sa Aljaske, američkih Indijanaca ili crnaca,
- idu u obdanište.

Broj potrebnih doza zavisi od starosti djeteta. Pitajte svog doktora za detaljnija objašnjenja.

Promijenjena vakcina protiv pneumokoknih oboljenja može biti primljena u isto vrijeme kada i druge vakcine.

4**Neka djeca ne treba da prime promijenjenu vakcinu protiv pneumokoknih oboljenja ili treba da čekaju**

Promijenjenu vakcinu protiv pneumokoknih oboljenja ne treba da prime djeca koja su imala tešku (po život opasnu) alergijsku reakciju na prethodnu dozu ove vakcine ili tešku reakciju na sastav vakcine. Recite svom doktoru ili medicinskoj sestri ako je vaše dijete ikada imalo tešku reakciju na bilo koju vakcinu ili ako je na bilo šta alergično.

Djeca koje se ne osjećaju dobro, na primjer prehladena su, mogu da prime vakcinu. Ali djeca koja su umjereno ili teško bolesna trebalo bi da čekaju da se oporave prije nego što prime vakcinu.

5**Kakva je opasnost od promijenjene vakcine protiv pneumokoknih oboljenja?**

U istraživanjima na oko približno 60.000 doza, vakcina protiv pneumokoknih oboljenja povezana je samo sa umjerenim reakcijama:

- 1 od 4 novorođenčadi na mjestu gdje je injekcija ubodena imalo je crvenilo, bol ili otok.
- 1 od 3 djece imalo je temperaturu višu od 100,4° F, a 1 od 50 je imalo temperaturu višu od 102,2° F.
- Neka djeca su bila uznemirena, pospana ili su izgubila apetit.

Do sada nije zabilježena teška reakcija vezana za ovu vakcinu. Ipak, vakcina, kao bilo koji lijek, može prouzrokovati ozbiljne probleme, kao na primjer tešku alergijsku reakciju. Vrlo je mala opasnost da ova vakcina prouzrokuje ozbiljne posljedice ili smrt.

6**Šta raditi ako se jave umjerene ili teške reakcije?**

Na šta da pazim?

Treba paziti na bilo kakvo neobično stanje, kao što su teška alergijska reakcija, visoka temperatura ili promjene u ponašanju.

Teške alergijske reakcije se vrlo rijetko događaju prilikom primanja bilo koje vakcine. Ako se teška alergijska reakcija ipak dogodi, dogodiće se u periodu od nekoliko minuta do nekoliko sati nakon primanja vakcine. Znakovi su:

- teško disanje
- crvenilo kože
- slabost
- promuklost ili pištanje u prsima
- ubrzano lupanje srca
- blijedilo
- oticanje u grlu
- vrtoglavica

Šta da radim?

- Zovite doktora, ili smjesta vodite osobu doktoru.
- Recite doktoru šta se dogodilo, datum i vrijeme kada je reakcija počela i kada je vakcina primljena.
- Tražite od doktora ili medicinske sestre da podnesu prijavu VAERS - Vaccine Adverse Event Reporting System (Sistem za prijave nepodnošenja vakcine) ili sami zovite VAERS na **1-800-822-7967**, ili posjetite njihov vebstj na <http://www.vaers.org>.

7**Federalni program za nadoknadu štete nastale od vakcinacije (The National Vaccine Injury Compensation Program)**

U rijetkim slučajevima ako vi ili vaše dijete imate tešku reakciju na vakcinu, postoji federalni program koji pomaže da se plati njega onih koji su teško pogođeni vakcinacijom.

Za detaljna obavještenja o Federalnom programu za nadoknadu štete nastale od vakcinacije (The National Vaccine Injury Compensation Program) zvati **1-800-338-2382** ili posjetiti vebstj na <http://www.hrsa.gov/osp/vicp/>

8**Kako mogu više saznati?**

- Pitajte svog doktora ili medicinsku sestru. Oni vam mogu dati brošure o vakcinama ili vas uputiti na druge izvore informacija.
- Zovite vašu lokalnu ili državnu službu za imunizaciju.
- Zovite Centar za prevenciju i kontrolu bolesti - CDC (Centers for Disease Control and Prevention):
 - Call 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
 - Posjetite vebstj Federalnog programa za imunizaciju (National Immunization Program) na <http://www.cdc.gov/nip>

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES

Centers for Disease Control and Prevention
National Immunization Program

Vaccine Information Statement

Pneumococcal Conjugate Vaccine

IMM 577ML - Bosnian/Serbian/Croatian (9/30/02) 42 U.S.C. § 300aa-26

Translated by Transcend Translations, Davis, CA

<http://www.transcend.net>